

han foreslog dette, været fuldt opmærksom paa, at man ikke kan stille Præster og juridiske Embedsmænd lige, og naar det ærede Medlem derfor idag sagde: Hvorfor har man overhovedet forbudt juridiske Embedsmænd at tage mod Gaver? saa glemmer det ærede Medlem, hvad han i 1871—72 vidste meget god Vefked om, idet det jo er tydeligt, at overfor juridiske Embedsmænd kan der næres Frygt for, at der mulig kunde finde Befikkelse Sted, men det er Noget, som i dette Tilfælde ikke vilde have den Betydning. Det ærede Medlem foreslaar ligesaa vel som vi, at Gaver, som uden Foranledning fra Præstens Side maatte ydes ham, skulde han ogsaa for Fremtiden kunne modtage. Og kan han altsaa rette den Bestyldning mod os, at vi vilde give baade i Rose og Sæf, kan den lige saa godt rettes mod ham selv. Efter det ærede Medlems Forslag maa man jo ikke give Gaver i bestemt Anledning, men naar man uindlader at sige, at det er i en bestemt Anledning, er der Intet iveien for at give Gaver. Det ærede Medlem insinuerede, at jeg talte paa Præsternes Begne, men jeg tror nok, at den Slags Insinuationer burde man helst holde ude. Det ærede Medlem vilde vistnok tidligere have fundet sig meget ilde berørt, naar man havde sagt, at han talte paa Skolelærernes Begne. Naar vi tale her i Thinget, tale vi paa Bølgernes Begne, og i dette Tilfælde tror jeg nok, jeg tør sige, at jeg har talt ikke paa Præsternes Begne, men paa mine egne og enhver enkelt Bølgers Begne. Det forekommer mig at være en uheldig Tvang mod mig personlig, at jeg, naar jeg har Lyft til at give min Præst Noget, ikke skal have Lov til at gjøre det. Det forekommer mig, at det er saa stærk en Indgriben i den personlige Frihed, at det gaar over min Forstand, at man kan beslutte noget Saadant. Jeg vil ikke blot i sin Almindelighed have Lov til at gjøre det, men er der en bestemt Anledning, hvor jeg kunde ønske at give Præsten en saadan Gave, vil jeg ikke være tvungen til at lade det være, eller til at gjøre det paa en efter min Mening falst Maade ved at uindlade at sige, at det er i den Anledning, som det virkelig er. Jeg ønsker, at Folk i det Hele taget skulde udvikles til at staa paa deres egne Ben, men i dette Forhold frygter jeg allerminst for det Mobsatte, thi, som jeg før sagde, naar det koster Penge at være uafhængig, tror jeg, at man mindst behøver at frygte for, at Folk skulde være det. Jeg vil nødig i den Henseende gjøre mig til Formynder eller Skolemester for Befolkningen. Jeg indrømmer gjerne, at jeg ikke personlig er saa myndig som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, men jeg ønsker at udvikle Befolkningen til Myndighed, og at man ikke her fra Rigsdagen skal gjøre sig til Formynder for den.

Lund: Det er kun nogle ganske faa Bemærkninger, jeg skal gjøre, da Tiden er saa langt fremstreden. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), Ordføreren, bemærkede, at Retsbetjentenes Stilling er langt vigtigere end Præsternes, derfor burde de Lønnes bedre. Jeg skal ikke indlade mig paa deres Gjerning, den kan være god for sig, men det beror dog vist hovedsagelig paa, hvordan den udføres, med hvor stor Samvittighedsfuldhed, Nidkærhed og Dygtighed den udføres. Men han bemærkede endvidere, at den Ting ogsaa maatte tages med i Betragtning, at inden en juridisk Kandidat blev Retsbetjent, vilde han være 40 Aar, medens unge theologiske Kandidater hurtigt kom ind i Sognepræsteembeder. Det er Tilfældet for Diebliffet, men det har ikke altid været Tilfældet, og man veed ikke, hvor længe det vil blive ved at være Tilfældet. Blot for en 5 à 6 Aar siden var det meget sjældent, at nogen blev Sognepræst, før han var henad 40 Aar, og saa kom han ind tidt i meget smaa Embeder, thi dengang var der mange Theologer. Da jeg blev theologisk Kandidat, var det en gylden Tid for Juristerne. Da kom de meget hurtigt i Embede. Saadan Noget vælger, og vi kunne ikke, naar vi skulde vedtage en Lønningslov, tage Hensyn hertil. Den ærede Ordfører anførte som en Trøst for Præsterne, at der var Assistenten paa 40 Aar, som ikke havde mere end 1,000 Kr. Det er den gamle Historie. Hver Gang der er Tale om Lønning for Exempel til Præsterne, bliver det om-talt, at for Exempel en Kapitan ikke har mere end 2,800—3,600 Kr. Man erklærer, at det er for lidt, men man vil dog have, at det skal være et gyldigt Argument for, at Præsterne ikke skulde have Mere. Jeg synes, at, naar man skal vedtage en ny Lønningslov, skal man tage Hensyn til, hvad der i og for sig er passende, og at man ikke skal give sig til at se hen til, om Andre have Mere eller Mindre. Det kunde være, at Andres Lønninger trænge til at revideres, og det er vistnok Tilfældet med mange Embedslønninger her i Landet. Med Hensyn til Offerbestemmelsen skal jeg atter tillade mig at henholde mig til det ærede Medlem for Dønsje Amts 7de Valgkreds (S. Holm) uden at være saa overordentlig bange for, at det ærede Medlem for Kolbing (Berg) skal sige, at det ærede Medlem for Maribo slutter sig naturligtvis til det ærede Medlem for Dønsje Amts 7de Valgkreds. Der skal vel i dette „naturligtvis“ ligge en Antydning af, at, naar der er Tale om Noget, der kan være til Gavn for Præsterne, er Medlemmet fra Maribo altid med. Net, jeg vil dertil sige, ligesom det ærede Medlem for Dønsje Amts 7de Valgkreds sagde for sit Vedkommende, at jeg staar her stet ikke som Repræsentant for Præsterne, men som Repræsentant for Bølgerne og som Repræsentant for Folket i